

Riktlinje för tillsyn av fristående förskolor och fritidshem samt enskild pedagogisk omsorg

Diarienummer BUN 2023/185	Fastställt av Barn- och utbildningsnämnden	Datum för fastställande 2023-04-27
Dokumenttyp Riktlinje	Dokumentet gäller för Barn- och utbildningsnämnden	Giltighetstid Tills vidare
Revideringsansvarig Juridik- och utredningsfunktionen	Revideringsintervall Vid behov	Reviderat datum
Dokumentansvarig (funktion) Juridik- och utredningsfunktionen	Uppföljningsansvarig och tidplan Juridik- och utredningsfunktionen	

1. Syfte

Barn- och utbildningsnämnden har det kommunala tillsynsansvaret för fristående förskolor och fritidshem samt enskild pedagogisk omsorg vars huvudmän godkänts av Falkenbergs kommun (26 kap. 4 § skollagen). Syftet med denna riktlinje är att tydliggöra det övergripande ramverk som gäller för tillsynen av fristående verksamheter i kommunen.

2. Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

Den kommunala tillsynen för fristående förskolor och fritidshem samt enskild pedagogisk omsorg regleras i kapitel 26 skollagen. Tillsynen av fristående verksamheter omfattar de krav på fristående förskolor och fritidshem samt enskild pedagogisk omsorg som följer av skollag, läroplan, andra lagar och föreskrifter.

3. Definitioner

I föreliggande riktlinje gäller följande definitioner:

- *Tillsynsmyndighet* avser Barn- och utbildningsnämnden i Falkenbergs kommun.
- *Huvudman* avser den som står som ansvarig för den fristående verksamheten.
- *Regelbunden tillsyn* genomförs kontinuerligt och systematiskt.
- *Riktad tillsyn* genomförs oavsett planerad tid för regelbunden tillsyn. Tillsynen genomförs på en eller flera enheter och i en avgränsad del av verksamheten.
- *Fristående verksamhet* avser fristående förskola och fristående fritidshem med enskild huvudman som inte anordnas vid en skolenhet med fristående förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola samt enskild pedagogisk omsorg.
- *Fristående förskola*, vid vilken en enskild bedriver utbildning i form av förskola.
- *Fristående fritidshem* avser fritidshem med enskild huvudman som inte anordnas vid en skolenhet med fristående förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola.
- *Enskild pedagogisk omsorg* avser alternativ till förskola eller fritidshem och är vanligen familjedaghem.

4. Riktlinje

Tillsyn avser i skollagen en självständig granskning för att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta till brister i förhållande till lagstiftning och/ eller andra styrdokument som upptäckts vid granskningen (26 kap. 2 § skollagen). Tillsynen ska dessutom verka förebyggande genom rådgivning och vägledning till huvudmän för fristående verksamheter. Det kommunala uppdraget om tillsyn omfattar inte bestämmelserna i 6 kap. skollagen, *åtgärder mot kränkande behandling*.

Inriktningen för barn- och utbildningsnämndens tillsyn ska vara god kommunikation med huvudmännen för de fristående verksamheterna och tillsynen ska genomföras i dialog och samverkan. Samtliga fristående förskolor och fritidshem samt enskild pedagogisk omsorg ska få *regelbunden tillsyn* vid ett tillfälle under en fyraårsperiod. Utöver den regelbundna

tillsynen kan barn- och utbildningsnämnden, vid behov, genomföra *riktad tillsyn* av en eller flera verksamheter.

4.1. Huvudmannens ansvar för utbildningen och dess innehåll

Huvudmannen för den fristående verksamheten har det yttersta ansvaret för att utbildningen eller verksamheten bedrivs enligt gällande bestämmelser. Huvudmannen ska ha ett kvalitetsarbete där verksamheten systematiskt följs upp, utvärderas och utvecklas så att de nationella målen för verksamheten uppfylls och utbildningen ska vara likvärdig för alla som deltar i denna.

För förskolan gäller att denna ska stimulera barnens utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnen och deras behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska förbereda barnen för fortsatt utbildning genom att främja allsidiga kontakter och social gemenskap. I detta arbete ingår bland annat att se till att barn och elever görs delaktiga och får inflytande över utbildningen och får tillgång till en trygg och säker miljö fri från kränkningar och diskriminering.

Fritidshemmet ska komplettera utbildningen i bl.a. förskoleklassen, grundskolan och den anpassade grundskolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande och erbjuda en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn och elevernas behov. Även fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Den pedagogiska omsorgen ska stimulera barnens utveckling och lärande. I detta ingår att främja barnens allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsfulla individer och medborgare. Barnen i den pedagogiska omsorgen ska förberedas för ett fortsatt lärande och utbildning inom skolväsendet.

Vårdnadshavarna ska även ges möjligheter till att vara delaktiga i utbildningen och det ska vara känt av vårdnadshavarna vilka rutiner huvudmannen har för att ta emot och utreda klagomål gentemot utbildningen om vårdnadshavarna skulle vara missnöjda med denna.

Huvudmannens ansvar i övrigt

Huvudmannen har ett arbetsgivaransvar där det ingår att planera och organisera arbetet i verksamheten. I ansvaret ingår bl.a. ansvar för arbetsmiljö, krishantering, ekonomi, kompetensförsörjning, lönesättning och en inkluderande arbetsplats fri från diskriminering. Arbetet ska fullgöras i enlighet med gällande lagstiftningar.

4.2. Tillsynsmyndighetens befogenheter

Utövande av tillsynen kan ske genom olika metoder såsom insamling och analys av dokumentation, statistik, verksamhetsbesök, samtal med företrädare för huvudman, rektor, förskollärare och/ eller barnskötare.

Barn- och utbildningsnämnden, har som tillsynsmyndighet, rätt att på plats granska sådan verksamhet som står under tillsyn. Utövande av rätten till tillsyn inbegriper att få tillträde till byggnader, lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten, liksom tillgång till dokumentation och sammanställningar samt samtal med företrädare för huvudman, rektor och representanter från verksamheten.

4.3. Ansvar och sanktioner

Huvudmannen för den fristående verksamheten har det yttersta ansvaret för att utbildningen och verksamheten bedrivs enligt gällande bestämmelser (2 kap. 8 § skollagen). Om det vid tillsynen framkommer att en verksamhet bedrivs med brister eller inte längre uppfyller kraven för ett godkännande som huvudman kan barn- och utbildningsnämnden ta beslut om ingripande i form av anmärkning, föreläggande eller föreläggande förenat med vite. Nämnden kan också avstå från ingripande. Barn- och utbildningsnämnden får om en huvudman inte följer ett föreläggande eller om det finns allmänna missförhållanden i verksamheten återkalla en huvudmans godkännande att bedriva förskola.

5. Ansvar och uppföljning

Ansvarig utredare för frågor rörande fristående verksamheter ansvarar för att vid behov eller vid förändringar i lagar, riktlinjer eller övrigt regelverk uppdatera gällande riktlinje inför beslut i barn- och utbildningsnämnden. I övrigt ska riktlinjen ses över vart annat år för att säkerställa att innehållet stämmer överens med aktuell lagstiftning, riktlinjer och övrigt regelverk.